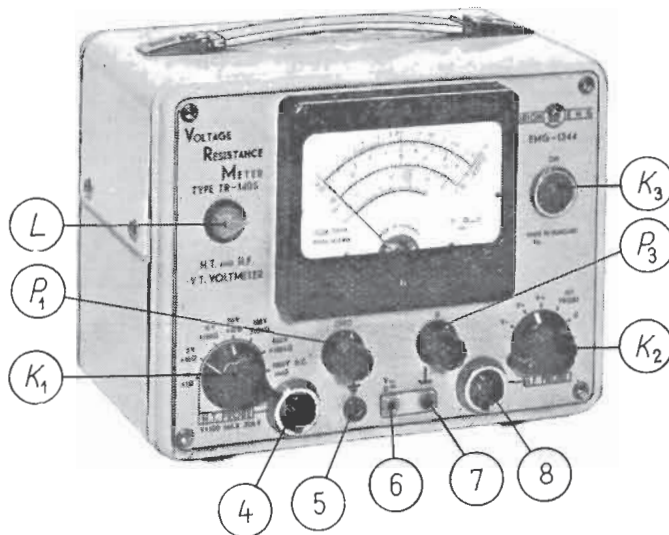

EMG 1343/C (TR-1202-C) EMG 1344 (TR-1405)

Gyártó: EMG, Elektronikus Mérőkészülékek Gyára
Nagyfeszültségű és nagyfrekvenciás üzemi mérőműszer

10.

A készülék képe

ÁLTALÁNOS JELLEMZÉS

A készülék alkalmas egyen- és váltakozófeszültség, ellenállás, valamint külön mérőfejjel nagyfrekvenciás feszültség (max. 200 MHz, illetve max. 700 MHz-ig), és nagy egyenfeszültségek (max. 30 kV-ig) mérésére.

A mért feszültségértékeket leolvasni a 3-as és a 10-es végkitérésű alapskálákról lehet, ezenkívül 1 V és 3 V váltakozó feszültségekre, valamint az ellenállás mérésére külön skálák vannak.

A csővoltmérő váltakozó mennyiségek mérésekor csúcserőértéket mér, a műszer azonban a szinuszos jel effektív értékére van kalibrálva. Nem szinuszos lefolyású jelek mérésénél a formatényezőtől függő járulékos hibával mér.

A készülék nagy előnye — ha mérőfejet nem kell alkalmazni —, hogy egyen- és váltakozófeszültségek, valamint ellenállások mérésénél ugyanazt a csatlakozó-hüvelypárt kell használni. Így a sok zavart okozó átdugaszolás elmarad és a mérési mód megválasztása egyetlen fokozatkapcsolóval elvégezhető.

A készülék hálózati táplálású.

FELHASZNÁLÁSI TERÜLET

A nagyfrekvenciás technika fejlődése, a felső frekvenciahatárok kiterjesztése, valamint a tv-technikában előforduló nagyobb üzemi feszültségek támasztotta követelmények kielégítésére készült műszer. Megbízható felépítése, könnyű kezelhetősége és a

gyakorlati igényeknek megfelelő pontossága mind laboratóriumi, mind üzemi célokra alkalmassá teszi.

MŰSZAKI ADATOK

Közvetlen bemenetű egyenfeszültség-mérő

Méréstartomány: 20 mV ... 1000 V
Méréshatárok: 1 V, 3 V, 10 V, 30 V, 100 V, 300 V, 1000 V

Pontosság (végkitérésre vonatkoztatva): $\pm 3\%$
Bemeneti ellenállás: 15 M Ω
Polaritás: átkapcsolható

nagyfeszültségű mérőelőtétellel (EMG—1392/30)
Méréstartomány: 2 V ... 30 kV
Méréshatárok: 100 V, 300 V, 1000 V, 3000 V, 10 000 V, 30 000 V

Pontosság (végkitérésre vonatkoztatva): $\pm 10\%$
Bemeneti ellenállás: 1500 M Ω
Polaritás: átkapcsolható

Közvetlen bemenetű váltakozófeszültség-mérő

Frekvenciatartomány: 30 Hz ... 5 MHz
Méréstartomány: 100 mV ... 300 V

Méréshatárok:	1 V, 3 V, 10 V, 30 V, 100 V, 300 V
Pontosság (1 kHz-nél, a végkitérésre vonatkoztatva):	$\pm 5\%$
Bemeneti impedancia 30 Hz-nél:	1 M Ω 20 pF
500 kHz-nél:	500 k Ω 20 pF
5 MHz-nél:	50 k Ω 20 pF
Frekvenciafüggőség (1 kHz-re vonatkoztatva):	$\pm 0,5$ dB

Nagyfrekvenciás mérőfejjel (EMG-1391)

Frekvenciatartomány EMG-1343/C típusnál:	10 kHz... 200 MHz
EMG-1344 típusnál:	1 kHz... 700 MHz
Pontosság (10 kHz-nél a végkitérésre vonatkoztatva):	$\pm 5\%$
Bemeneti impedancia EMG-1343/C típusnál	
100 kHz-nél:	900 k Ω 5,5 pF
1 MHz-nél:	650 k Ω 5,5 pF
10 MHz-nél:	200 k Ω 5,5 pF
100 MHz-nél:	20 k Ω 5,5 pF
200 MHz-nél:	5 k Ω 5,5 pF
EMG-1344 típusnál	
100 kHz-nél:	900 k Ω 2 pF
1 MHz-nél:	650 k Ω 2 pF
10 MHz-nél:	200 k Ω 2 pF
100 MHz-nél:	20 k Ω 2 pF
200 MHz-nél:	5 k Ω 2 pF
Frekvenciafüggőség (10 kHz-re vonatkoztatva)	
EMG-1343/C típusnál	
10 kHz... 100 MHz:	0 dB
100 MHz... 200 MHz:	+0,16 dB/10 MHz
Eltérés az adott frekvenciafüggőséghez képest	
EMG-1343/C típusnál	
150 MHz-ig:	$\pm 0,5$ dB
200 MHz-ig:	± 1 dB
EMG-1344 típusnál	
5 kHz... 200 MHz:	$\pm 0,5$ dB
1 kHz... 400 MHz:	± 1 dB
1 kHz... 700 MHz:	± 3 dB
Az EMG-1391 típusú nagyfrekvenciás mérőfejnél alkalmazható feszültség	
200 MHz-ig:	max. 100 V
400 MHz-ig:	max. 50 V
700 MHz-ig:	max. 30 V

Ellenállásmérő

Méréstartomány:	0,2 Ω ... 1000 M Ω
Méréshatárok	
× 1 állásban:	1 k Ω (skálaközép 10 Ω)
× 10 állásban:	10 k Ω (skálaközép 100 Ω)
× 100 állásban:	100 k Ω (skálaközép 1 k Ω)
× 1 k állásban:	1 M Ω (skálaközép 10 k Ω)
× 10 k állásban:	10 M Ω (skálaközép 100 k Ω)
× 100 k állásban:	100 M Ω (skálaközép 1 M Ω)
× 1 M állásban:	1 G Ω (skálaközép 10 M Ω)

Pontosság (skálaközépnél)	
× 1 állásban:	$\pm 20\%$
× 10... × 10 k állásban:	$\pm 5\%$
× 100 k... × 1 M állásban:	$\pm 10\%$

ÁLTALÁNOS ADATOK

<i>Műszer</i>	
alapérzékenysége:	100 μ A
rendszere:	Depréz
<i>Elektroncsövek:</i>	
EMG-1343/C -nél	1 db ECC 82; 1 db EZ 80
(mérőfejjel):	3 db EA 50
EMG-1344 -nél	3 db EA 52
(mérőfejjel):	
<i>Félvezetők</i>	
EMG-1343/C -nél:	1 db GDK-1
EMG-1344 -nél:	1 db AY 101 ∇
Jelzőlámpa:	6,3 V, 0,1 A
Hálózati feszültség:	110 V, 127 V, 220 V $\pm 10\%$
Hálózati frekvencia:	50... 60 Hz
Biztosító	
110 V és 127 V-ra:	315 mA
220 V-ra:	160 mA
Fogyasztás:	kb. 15 VA
Méreték	
magasság:	180 mm
szélesség:	235 mm
mélység:	140 mm
Tömeg:	kb. 5 kg
Kivitel:	lakkozott acéllemez doboz, 1 db hordfogantyúval huzalozott
Szerelés:	

TARTOZÉKOK

Nagyfrekvenciás mérőfej:	
EMG-1343/C típusnál	EMG-1391/200
EMG-1344 típusnál	EMG-1391/700
Nagyfeszültségű mérőelőtét	EMG-1392/30
Mérőtapintó (előtét nélkül)	EMG-1393-11
Mérőtapintó (beépített előtétellenállás 500 k Ω)	EMG-1393-31

MŰKÖDÉS

A tulajdonképpeni csővoltmérő kettős triódával (E_1) működő hidkapcsolású egyenáramú erősítő, amelynek a műszer a triódákból és katódelőellenállásaiból álló híd kiegyenlítő ágában helyezkedik el. Az alkalmazott hidkapcsolás biztosítja a kis belső ellenállású műszernek a mérőkörtől való elválasztását, és egyben nagyfokú érzéketlenséget a csőcsere és a csőöregedés okozta hibákkal, valamint a hálózati feszültség-ingadozásokkal szemben. A műszert védi a nagymérvű túlterheléstől a hidkapcsolás azon tulajdonsága, hogy a kiegyenlítő hidág áramát korlátozza, így jelen esetben a végkitérés kb. ötszörösét nem lépi túl. Egyenfeszültség — 1000 V-ig — közvetlenül, ezt meghaladó érték esetén az **EMG-1392/30** típusú

nagyfeszültségű mérőelötéttel max. 30 kV-ig mérhető. A mérendő egyenfeszültség a bemeneti feszültségosztóra, majd megfelelő leosztás után a hídkapcsolásra kerül.

A mérendő feszültség polaritásának megfelelően a műszer a beépített K_2 kapcsolóval átkapcsolható, így a csatlakozóvezetékek átdugaszolására nincs szükség. Váltakozófeszültség mérésénél a mérendő feszültség egyenirányítását az E_4 dióda végzi féloldalas csúcsegyenirányító kapcsolásban.

A mérőáramkörben még egy ún. kompenzáló diódát (E_3) is találunk. Ennek feladata az indulóáram kompenzálása, illetve az elektroncső öregedése következtében fellépő mérési hibák önműködő kiegyenlítése. Az alkalmazott kapcsolás előnye, hogy minden üzemmódnál mindig egyenfeszültség osztódik. Ennek eredményeként egyrészt elmaradt a váltakozófeszültségű osztóknál szükséges kényes frekvenciakompenzálás, másrészt a készülék felső frekvenciatartománya egyszerű eszközökkel vált kiterjeszthetővé.

5 MHz-nél nagyobb frekvenciájú feszültségek mérésére nagyfrekvenciás mérőfejet kell használni. Ilyenkor a mérőfej féloldalas csúcsegyenirányító kapcsolásban táplálja az osztót, illetve ezen keresztül vezérli az E_4 csövet. A kompenzálást ebben az esetben is az E_3 dióda végzi. A mérőfejben alkalmazott nagyfrekvenciás diódák tulajdonságai nagymértékben megszabják a készülék nagyfrekvenciás viselkedését.

zvEMG-1343 C típusú készülékekhez tartozó (EMG-1391/200) mérőfejben alkalmazott EA 50 típusú diódával az elérhető maximális frekvencia 200 MHz, amíg az EMG-1344 típushoz tartozó (EMG-1391/700) EA 52 típusú mérőfejdiódával 3 dB csillapításérték mellett 700 MHz-es maximális frekvenciát lehetett elérni.

A készülékben található E_3 és E_4 elektroncsövek típusa a stabilitás növelésére, azonos a mérőfejben lévő csőével. A mérőfej kedvező bemeneti ellenállása mellett a bemeneti kapacitása is kicsi (5,5 pF, illetve 2 pF).

Ellenállás mérése azon az ismert elven alapszik, hogy a mérendő ellenállást egy feszültségosztó egyik tagjaként kapcsolva, a rajta fellépő feszültségosztást csővoltmérővel mérjük. Az alkalmazott mérőfeszültség kb. 1 V. A készülék skálája Ω értékekben hitelesített oly módon, hogy a skála elején 0, közepén 10, a végén pedig ∞ van.

A hálózati tápegység az E_2 egyenirányítócsővel üzemel és RC szűrőtagon keresztül látja el az elektronikus fokozatok egyenfeszültséggel történő táplálását.

KEZELÉSI UTASÍTÁS

Bekapcsolás előtt ellenőrizendő, hogy a készülék a megfelelő hálózati feszültségértéken álljon. Az esetlegesen szükséges átkapcsolást a hátoldalon levő feszültségválasztó dugóval lehet elvégezni. A készülék földelése az 5 csatlakozóval történik. A műszaki adatoknál feltüntetett pontossági értékek eléréséhez 20 perc bemelegedési idő szükséges.

NULLÁZÁS

Bekapcsolás előtt a műszer mutatóját a műszeren levő csavarral a skála nullapontjára állítjuk.

Az elektromos nullázást rövidrezárt bemeneti kapcsok mellett, a készülék bekapcsolása és bemelegedése

után végezzük el az előlapon található P_1 potencióméterrel.

Mérések elvégzéséhez az alábbiak figyelembevételre szükségesek.

Egyenfeszültség közvetlen mérésénél a V és $\perp$ (6 és 5) bemeneti hüvelyekre csatlakozunk. A mérésmód kapcsolót (K_2) $-V$ vagy $+V$ helyzetbe, a méréshatár kapcsolót (K_1) a várható értéknek megfelelő méréshatárra állítva elvégezzük a mérést. A csővoltmérő belső ellenállása 15 M Ω .

Olyan áramköröknél, ahol a kapacitív terhelés mérési hibát okoz, az EMG-1393/31 típusú mérőtapintóval mérünk szintén a V és $\perp$ (6 és 5) bemeneti hüvelyekre csatlakozva. A mérőtapintót mérésnél csak a hátsó végén szabad megfogni, ellenkező esetben a kb. 1 pF értékű bemeneti kapacitása megnő. A tapintófejben levő 500 k Ω -os előtétellenállás miatt a mérésnél $-3,3\%$ hiba adódik.

Maximálisan 30 kV egyenfeszültség mérhető az EMG-1392/30 típusú mérőfejjel. A nagyfeszültségű mérőfej a H. T. PROBE (4) ötpólusú bemeneti hüvelyre csatlakozik. A mérőfej ellenállása 1845 M Ω , így a készüléknek a méréshatár kapcsolóval (K_1) beállított végkiterésértékeit a 100-szorosára növeli. Polaritásváltásra itt is a K_2 kapcsolóval van mód.

A nagyfeszültségű mérőfej használatakor a készülék földelőcsatlakozóját $\perp$ (5) földelni kell! Csak olyan áramkörökben szabad mérni, amelyek rövidzárási áramerőssége kisebb mint 1 A.

Váltakozófeszültség mérése közvetlen csatlakozással a bemeneti hüvelypárra (V és $\perp$), 30 Hz... 5 MHz frekvenciahatárok között, 0,1... 300 V-ig, a mérésmód kapcsoló (K_2) V $\sim$ állásában történik. Az 1 V és 3 V-os méréshatárokhoz külön skálák tartoznak. A V $\sim$ üzemmódban a készülék 50 MHz-ig használható.

Az EMG-1343/C típusú készülékhez tartozó EMG-1391/200, és az EMG-1344 típusú készülékhez tartozó EMG-1391/700 típusú nagyfrekvenciás mérőfejekkel 10 kHz... 200 MHz, illetve 1 kHz... 700 MHz frekvenciatartományban mérhető váltakozófeszültség. A méréshatár kapcsolóval (K_1) beállítható méréshatár 0,1... 100 V. A mérésnél a mérésmód kapcsolót (K_2) a H. F. PROBE állásba kapcsoljuk, és a mérőfej csatlakozóját a H.F. PROBE (8) feliratú ötpólusú csatlakozójába dugaszoljuk.

Ellenállásmérésnél a mérésmód kapcsolót (K_2) Ω állásba kapcsoljuk. A mérendő ellenállást szintén a közvetlen feszültségmérésnél használt bemeneti hüvelyekre kell kapcsolni. Mérés előtt, rövidrezárt bemenet mellett a P_1 potencióméterrel nulla Ω értékre állunk, majd nyitott bemeneti kapcsoknál a P_3 potencióméterrel ∞ értékre állunk. Mérésnél a belső feszültségforrás pozitív sarka a $\perp$ jelű (7), míg a negatív pólusa az Ω jelzésű (6) csatlakozón van. Ennek ismerete különösen egyenirányítók mérésénél fontos.

SZERVIZUTASÍTÁS

A készülék az alaplap négy csavarjának oldásával ki-dobozolható.

CSŐCSERE

Az E_1 cső cseréjénél az elektromos nullapont hálózati feszültségfüggővé válhat. Ezért a mérésmód kapcsoló (K_2) $+V$ állásban és a méréshatár kapcsoló 1 V-os állásban megvizsgálandó $\pm 10\%$ -os hálózati feszültségváltozás hatására fellépő nullapont-eltolódás.

Ha az eltérés a $\pm 2\%$ -ot meghaladja, az E_1 cső cserélendő.

Egyes csövek rácsárama megengedhetetlenül nagy lehet. Ez úgy ismerhető fel, hogy a mérésmód kapcsoló (K_2) $+V$ állásában a méréshatár kapcsolót (K_1) az $1 V$ -os állástól $3 V$ -os állásba átkapcsolva, a nullpont jelentősen megváltozik. A megengedett legnagyobb eltérés, amelynél a cső még használható $\pm 2\%$ a végkitérésre vonatkoztatva. A nagyfrekvenciás mérőfejben levő dióda cseréjéhez a mérőfej elejét képező kupakot lecsavarjuk és a diódát kiforrasztjuk. Az új csövet az igen kis bemeneti kapacitás (kb. $2 pF$) megőrzése végett hasonló helyzetbe kell visszaszerelni. Mivel az új cső indulóárama általában eltér a régiétől, a P_6 potenciométerrel elektromosan nullázni kell. Az E_4 cső cseréje után nullázás a P_7 beállító potenciométerrel végezhető.

Az E_3 cső cseréje minden további beállítás nélkül végrehajtható.

PONTOSSÁG-ELLENŐRZÉS

Az E_1 elektroncső cseréje esetleg a készülék újrakalibrálását teszi szükségessé. Ekkor a méréshatár kapcsoló (K_2) $1 V$ -os helyzetében a készülékre ellenőrzött $1 V$ -os egyenfeszültséget adva, a végkitérést ellenőrizzük és az utánállítást a P_5 beállító potenciométerrel elvégezzük.

Az E_4 és E_5 csövek cseréje után a kalibrálást $100 Hz$, illetve $20 kHz$ -es váltakozófeszültséggel ellenőrizzük, szükség esetén a P_4 beállító potenciométerrel korrigálunk.

